

Pozemky, domy a dokonce mosty nebo hrobky opuštěné po roce 2014 případnou od ledna státu. Končí desetileté přechodné období, kdy se o opuštěné nemovitosti mohli přihlásit majitelé

4.12.2023 - | Veřejný ochránce práv

Přestože nejsou v katastru nemovitostí, také hrobky se považují za nemovitosti. A pokud nejsou známi jejich majitelé, platí pro ně stejná pravidla jako pro jakoukoli opuštěnou nemovitost.

Na ombudsmana se obrátili zástupci města v někdejších Sudetech s dotazem, jak mají nejen v souvislosti s novým občanským zákoníkem s opuštěnými hrobkami na svém území správně naložit. Především kvůli poválečnému odsunu německých obyvatel totiž řeší osud několika set hrobek.

„Obec musí v první řadě zjistit, kdy došlo k opuštění hrobky. Při určení vlastnictví se vždy postupuje podle pravidel platných v okamžiku opuštění věci,“ vysvětluje právník Marek Hanák, který se v Kanceláři ombudsmana věnuje oblasti pohřebnictví. Předpisy se od vzniku Československa několikrát změnil, je proto nutné každý případ posuzovat individuálně.

Německé hrobky opuštěné na konci druhé světové války mohou být ve vlastnictví státu, ale od října 2005 do konce roku 2013 platilo, že opuštěné věci připadaly do vlastnictví obce. Přitom může jít o architektonicky i historicky cenné stavby připomínající významné rodáky a osobnosti místního života. Tvoří nejen část dějin obce, ale mohou pro ni mít i praktický význam: *„Hrobky může obec využít pro ukládání lidských ostatků například po sociálních pohřbech, nebo v případech, kdy si urnu nikdo nevyzvedne,“* dodává Hanák. Proto je podle něj logické, aby si obce jako provozovatelé většiny veřejných pohřebišť hrobky ponechaly nebo se minimálně začaly zajímat, zda mají v pořádku jejich evidenci.

Obec by měla opuštěné hrobky zdokumentovat, vyfotit, zapsat do hřbitovní knihy, a následně protokolárně spolu s odborem majetku města oficiálně převzít do svého majetku. Pokud obec zjistí, že některé z hrobek připadly státu, může o ně požádat prostřednictvím Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Případné spory o nabytí vlastnictví k opuštěným nemovitostem budou řešit civilní soudy.

- Sborník pohřebnictví
- Podcast Na kávu s ombudsmanem, díl 43 - Pohřebnictví 1
- Podcast Na kávu s ombudsmanem, díl 44 - Pohřebnictví 2
- Příručka MMR K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v České republice
- MMR - časté dotazy k provozování pohřebišť
- Článek Advokátní deník – opuštění nemovitosti

https://www.ochrance.cz/aktualne/pozemky_domy_a_dokonce_mosty_nebo_hrobky_opustene_po_roce_2014_pripadnou_od_ledna_statu-konci_desetilete_prechodne_obdobi_kdy_se_o_opustene_nemovitosti_mohli_prihlasit_majitele